

De Telegraaf
 No. 29.299
 172e jaargang
 Prettig weekinde!
 Hoofdeditie: nr. J.J.M. Paradijk

WEEKINDE
Producente WILL KOOPMAN onvermoeibaar

BRAM BEWERT Carlo Boszhard is nobit zichzelf

De Financiële Telegraaf
VERTREKkende WIJN-VOORMAN 'Ik blijf werken'

START TELEPUZZEL
 WED. BOK
 14.00 uur op 18

PRINCE MAXIMD 'Nu eindelijk nog een koning'

PROF. DR. B. SMALING

MICHEL S. MAAKT 400 SLACHTOFFERTJES

PUBBERS IN W

INTERNET

door Suscia Belleman en Daphne Amszter
Rechtvaardigen in het hele land: mannen, die hun sek minderjarige via

• De Franse president Hollande zou een app hebben

SPREEKUR: BIJWERKING ACNE-BEHANDELING?

Bij mijn dochter van 13 jaar is een vorm van acne op voorhoofd, rug en borst geconstateerd die volgens de dermatoloog niet zomaar zal verdwijnen en op latere leeftijd littekens kan geven. Hij wil roaccutane voorschrijven, maar ik lees op internet over bijwerkingen. Is mijn dochter niet te jong en zijn er alternatieven?

dr. TIM SMITS
 DERMATOLOGE MAXIMA MC

Naam bij redactie bekend
 Acne kent drie soorten behandelingen. De meest onschuldige is uitwenshijmet crèmes, gels of lotions waarin

In de acne hardvoekiger, dan is isotretinoïne (roaccutane) een prima keuze. Dit kan bij zeer ernstige acne waarbij grote kans op littekenvorming bestaat, worden verticht. Dit middel wordt doorgaans lange tijd voorgeschreven en een optimaal resultaat te bereiken. Bijwerkingen zijn droge lippen en dito slijmvlies en huid, soms ook spierpijn. Indien het bloed van uw dochter regelmatig wordt gecontroleerd, is de behandeling zonder veel risico's. Aangezien acne met name rond de puberteit voorkomt, zijn patiënten die met roaccutane worden behandeld, jong. Theoretisch kan

het middel de groei van de huid doen sluiten, waardoor kans bestaat op afremming van de groei. Ik begrijp dat uw dermatoloog dit al heeft bekeken en geen bezwaar ziet. Als aan alle randvoorwaarden is voldaan, is er in principe geen bezwaar tegen dit middel. Overigens kan het middel schadelijk voor de ongeboren vrucht zijn, vrouwen wordt dubbele anti-conceptie geadviseerd.

Ook een vraag voor een van onze medische experts? Stuur uw vraag via spreekuur@telegraaf.nl of bezoek www.telegraaf/gezondheid. Vermeld daarbij voor wie uw vraag is bedoeld.

HET ONDERZOEK 'HANDSFREE' SPREEKKLEP

Twee- tot drieduizend Nederlanders zijn hun stembanden en daarmee hun vermogen tot spreken kwijt. Om keelkanker te overwinnen, gaven ze hun strottenhoofd op. Groningse onderzoekers hebben nu, samen met hun patiënten, een goed functionerende 'handsfree' spreekklep gemaakt.

door RENÉ STEENHORST
 Bij patiënten bij wie ernstige keelkanker werd vastgesteld, wordt een kunstmatige opening in de hals gemaakt om door te ademen en te spreken. Tussen luchtpijp en slokdarm wordt een verbinding gemaakt, waarna lucht vanuit de luchtpijp via een ventiel naar slokdarm en mondholte stroomt. De slokdarm gaat door de luchtpijp trillen en maakt geluid. Met dit geluid kunnen patiënten zich weer verstaanbaar maken. Zij doen dit door de opening in de hals voortdurend

met de hand af te dichtten. Veel natuurlijker is een handsfree spreekklep. 'Zeker!' heesamt Tjouwke van Kalkeren, arts-assistent KNO van het Universitair Medisch Centrum Groningen. 'Niet alleen omdat het hygiënischer is voor de patiënt - er blijft vooral bij hoesten, slijm uit die opening komen - maar ook omdat het minder inspannend is.' Zo'n handsfree klep is al sinds 1982 verkrijgbaar. 'Alleen wordt hij, wonderlijk genoeg, amper gebruikt door patiënten. De bevestiging aan de huid rond de halsopening van de 'oude' handsfree spreekklep is het probleem', zegt Van Kalkeren, die 22 januari op de nieuwste bevindingen promoveert. 'De pleisters waarop de spreekklep wordt bevestigd, passen niet goed. Wereldwijd hebben wij bij patiënten de vorm van de opening in hun hals opgemeten. Deze bleek niet vlak, maar trechtervormig.' De nieuwe inzichten hebben geleid tot beter aansluitende, flexibele stomapleisters van siliconen,

HUISARTSENPOST
 Vooral ouderen en kinderen maken gebruik van de huisartsenposten, blijkt uit een studie van gezondheidsinstuut Nivel. Bij een gezondheidsprobleem dat niet tot de volgende werkdag kan wachten, kan een patiënt 's avonds, 's nachts en in het weekend daar terecht. Circa 15% van de Nederlanders maakt jaarlijks gebruik van de huisartsenpost, vooral (ouders van) kinderen tot en met 4 jaar en ouderen vanaf 75 jaar. De urgentie varieert sterk. Met name scheur- en pijnwonden, urinewegsinfecties en acute infecties van de bovenste luchtwegen komen voor.

MAZELEN
 De mazelenepidemie heerst nog altijd, maar het aantal nieuwe gevallen neemt af. In totaal zijn er bijna 2550 mensen gemeld met deze ziekte die zich sinds mei vorig jaar over ons land verspreidde, zo heeft het RIVM bekend gemaakt. De meeste zieken waren ongevaccineerd. In de laatste paar weken zijn er 45 nieuwe patiënten gemeld, van wie er drie in het ziekenhuis werden opgenomen. Gedurende de epidemie is een 17-jarig meisje aan complicaties overleden.

Voor reacties en suggesties: medisch@telegraaf.nl

'Tegenslag is niet het einde'

IK LEEF!
MONIQUE WONING (44) KREEG IN SEPTEMBER 2011 DE DIAGNOSE kanker. Sindsdien zijn haar beide borsten, baarmoeder, eierstokken en eileiders verwijderd. Toch heeft de ziekte haar sterker gemaakt.

door MARION VAN ES
 Afgelopen jaar deed ik mee als wandelaar aan de Alpe d'HuZes. Al in de derde bocht verzwaakte ik mijn enkel, toch liep ik door. Ik ging zelfs een tweede keer de berg op. Eenmaal boven bleek mijn enkelband gescheurd. Dat maakte me ervan bewust dat je veel meer kunt dan je denkt door op het positieve te blijven focussen. Als je blijft hangen in het gevoel dat je niets meer kunt, geeft je lichaam op. Toen ik hoorde dat ik kanker had, ben ik in het begin uiteraard bang en verdrietig geweest. Zou ik dit overleven? Zo nee, hoe moest mijn gezin dan verder? Maar eigenlijk is angst puur een emotie die het woord kanker met zich meebrengt. Niemand weet wat de toekomst brengt; we kunnen immers allemaal morgen onder een auto komen. Ik besefte dat vechten tegen

de ziekte niets verandert en alleen maar energie kost. Ik merkte dat ik beter met de situatie kon omgaan door het te aanvaarden en dingen te doen waarvan ik blij word. We hebben immers alleen nu, dat moment.

Het klinkt misschien raar, maar in die zin is mijn ziekte een geschenk geweest. Ik heb hierdoor veel bijzondere mensen ontmoet en heel veel over mezelf geleerd. Voorheen liet ik me vaak door anderen leiden. Ik besloot voortaan mijn hart te volgen en maakte de keuze de dag positief te ervaren. Ik sta niet meer voor de spiegel te treuren over de grote en diepe littekens op mijn lichaam, dat is maar buitenkant. Ik zie nu het sterke en krachtige wat in dit lichaam zit en ben dankbaar dat ik leef. In de toekomst wil ik me graag voor andere kankerpatiënten inzetten. Een luisterend oor bieden, laten zien dat het anders kan. Mij heeft dat heel veel kracht gegeven, dat gun ik anderen ook. Ik leef mijn leven met de ups en downs die daarbij horen en geniet van mijn gezin. Ik leer mijn kinderen hoe be-

Monique Woning: 'Ernstige ziekten kunnen ook mooie dingen op je pad brengen.'
 FOTO: FRANS PAALMAN

meegeden dat tegenslag niet het einde van je leven hoeft te zijn. Het kan je ook mooie dingen op je pad brengen.'

'HANDSFREE' SPREEKKLEP

Twee- tot drieduizend Nederlanders zijn hun stembanden en daarmee hun vermogen tot spreken kwijt. Om keelkanker te overwinnen, gaven ze hun strottenhoofd op. Groningse onderzoekers hebben nu, samen met hun patiënten, een goed functionerende 'handsfree' spreekklep gemaakt.

door **RENÉ STEENHORST**

Bij patiënten bij wie ernstige keelkanker werd vastgesteld, wordt een kunstmatige opening in de hals gemaakt om door te ademen en te spreken.

Tussen luchtpijp en slokdarm wordt een verbinding gemaakt, waarna lucht vanuit de luchtpijp via een ventiel naar slokdarm en mondholte stroomt. De slokdarm gaat door de luchtstroom trillen en maakt geluid. Met dit geluid kunnen patiënten zich weer verstaanbaar maken. Zij doen dit door de opening in de hals voortdurend

met de hand af te dichten.

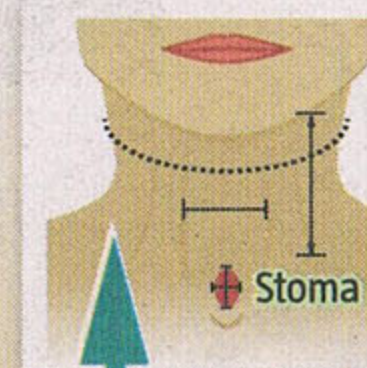
Veel natuurlijker is een handsfree spreekklep. „Zeker!” beaamt Tjouwke van Kalkeren, arts-assistent KNO van het Universitair Medisch Centrum Groningen. „Niet alleen omdat het hygiënischer is voor de patiënt – er blijft vooral bij hoesten, slijm uit die opening komen – maar ook omdat het minder inspannend is.”

Zo'n handsfree klep is al sinds 1982 verkrijgbaar. „Alleen wordt hij, wonderlijk genoeg, amper gebruikt door patiënten. De bevestiging aan de huid rond de halsopening van de 'oude' handsfree spreekklep is het probleem”, zegt Van Kalkeren, die 22 januari op de nieuwste bevindingen promoveert. „De pleisters waarop de spreekklep wordt bevestigd, passen niet goed. Wereldwijd hebben wij bij patiënten de vorm van de opening in hun hals opgemeten. Deze bleek niet vlak, maar trechtervormig.”

De nieuwe inzichten hebben geleid tot beter aansluitende, flexibeler stomapleisters van siliconen,

Een **laryngectomie** is het verwijderen van het strottehoofd (larynx) en de stembanden. Tijdens de operatie wordt de luchtpijp ingehecht in de hals. Hierdoor ontstaat het **tracheostoma**.

Bij **tracheostoma's** komt lucht niet meer via neus of mond binnen. Daarom worden temperatuur en vochtigheidsgraad geregeld door een filter in de klep.

Na metingen bij diverse patiënten in het gebied rondom het stoma is een nieuwe **stomapleister** ontwikkeld. Maat en materiaal zorgen voor een langere en comfortabeler draagtijd.

Door de aanpassingen van de spreekklep kan de drager natuurlijker ademen en de klep met in- en uitademen openen of sluiten. Hierdoor kan men zonder haperingen spreken.

die daardoor minder beschadigend voor de hals zijn. Maar dat niet alleen: „We hebben een nieuw type

automatische spreekklep ontwikkeld. Patiënten kunnen er zelfs mee fluisteren.”